

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Kovács és Társa Ügyvédi Iroda, dr. Kovács Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek, alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. november 14. napján meghozott 12.P.20.908/2006/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 10., 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, a felemelt keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 540.000.- (ötszáznegyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes, mint engedményes a keresetében 9.000.000.- Ft és ennek 2004. június 1. napjától számított havi 2,5% ügyleti, 2004. január 1-jétől pedig törvényes késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a jogelődje által nyújtott kölcsön visszafizetése jogcímén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert előadása szerint a tartozását megfizette.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az adóhatóság külön felhívására 540.000.- Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Az ítélet indokolása értelmében a 2000. május 2. napján kelt kölcsönszerződés nem felel meg a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak, mert az alperes a tanúk által már aláírt szerződést írta alá. Utalt az elsőfokú bíróság a kölcsönadó tanúkenti vallomásra, a felperesnek, mint engedményesnek az ellentmondásos előadásaira, amelyek alapján a felperes szavahihetőségét, előadásának valóságtartalmát megkérdőjelezhetőnek találta. Bizonyított tényként fogadta el az

elsőfokú bíróság, hogy az alperes 2000. június 1. napja és 2004. április 30. napja között 12.987.090.- Ft-ot visszafizetett a hitelezőjének 9.000.000.- Ft összeg ellentételezéseként. Megállapította, hogy a kölcsön pénzösszeg alperes részére átadása befektetés jellegű volt. Az elismervényt és az alperes által készített kimutatást nem fogadta el annak bizonyítékaként, hogy a teljesített pénzösszegek csupán a kölcsön kamataként és nem pedig tőke törlesztésére kerültek volna megfizetésre. Az írásbeli kölcsönszerződés szóbeli módosítását pedig sem látta bizonyítottnak. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdés szerint mérlegelve a bizonyítékokat arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes 9.000.000.- Ft-os tőketartozása nem bizonyított, ezért a keresetet, mint megalapozatlant elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte másik tanács kijelölésével lényeges eljárási szabálysértés miatt, a Pp. 145. § (2) bekezdésének sérelmére tekintettel. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adást kért azzal, hogy a keresetét felemelte, 2001. január 1. napjától érvényesítve késedelmi kamatkövetelését. Kérte annak megállapítását, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett, amikor a bizonyítási eljárást úgy zárta le, hogy nem hívta fel a felek figyelmét a tárgyalás berekesztésére, így a feleknek nem volt módja megtenni mindazokat a jogi következményekkel járó nyilatkozatokat, amelyek utóbb már lehetőségük nincs. Előadása szerint az elsőfokú bíróság figyelmeztetése kizárólag a bizonyítási indítványok előterjesztésére vonatkozott. Így sérelmezte, hogy nem tudta késedelmi kamatkövetelését előterjeszteni, amely 2001. január 1-jétől járt volna a felperesnek. Hivatkozott az elsőfokú ítéletet hozó tanács elfogultságára. A megállapított tényállást iratellenesnek tartotta. Álláspontja szerint az alperes előadása, sem pedig a tanúvallomás nem támasztja alá az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, jogkövetkeztetést. Megítélése szerint a bíróságnak azt a valós ellentmondást kellett volna feloldania, hogy a szerződés és korrekt könyvelés alapján teljesítő alperes perben előadott védekezésének van-e bármilyen bizonyítható alapja, nevezetesen, hogy szemben saját könyvelésével a teljesített kamatfizetések hogyan lehetnének részletfizetések. Lényeges ellentmondást nem látott a felperes előadása és a tanúvallomás között, mert annak helyes tartalma szerint a tanú tartozott a felperesnek és ezt számolták el az engedményezéssel. Állította, hogy az alperes soha nem fizetett többet, mint a fennálló aktuális kamattartozása, ezért a lejáratot követően, 2000. december 31-ét követően késedelmi kamatfizetési kötelezettsége is fennáll. Hivatkozott a csatolt kimutatásra, mellyel kapcsolatban fenntartotta azt az előadását, hogy a kamat és mértéke, valamint a fizetésük dátuma igazolt, viszont az alperes nem bizonyította, hogy a tőkén felüli teljesítést, ha nem kamatként milyen jogcímen fizetett. A kölcsön nyújtásakor érvényben lévő banki kamatokra figyelemmel a kamatmértéket nem tartotta kirívóan eltúlzottnak arra is utalással, hogy az alperes nem kifogásolta a kamatszázalék mértékét.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felemelt kereset elutasítását kérte.

A fellebbezés és a felemelt kereset nem alapos.

Az elsőfokú iratok alapján a bíróság lényeges eljárási szabálysértése nem állapítható meg. Ezt a felperes elsőfokú eljárásról tett előadását az elsőfokú tárgyalás jegyzőkönyve semmivel sem támasztja alá. A tárgyalási jegyzőkönyv a Pp. 145. § (1), (2) bekezdésének megfelelően tartalmazza a tárgyalás berekesztésére történt figyelmeztetést és a tárgyalás berekesztésének tényét. A felperes a jegyzőkönyv kijavítását utóbb nem kérte. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás szabályszerű berekesztését követően a Pp. 218. § (1) bekezdése szerint határozathirdetésre halasztott, amelyen a felperes, illetve képviselője nem jelent meg. Ezen időpontig sem kifogásolta a felperes tárgyalás berekesztése előtt - állítása szerint - történeteket, eljárási kifogást nem nyújtott be, nem terjesztett elő kérelmet a tárgyalás ismételt megnyitása iránt.

A Pp. 247. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felperes nem volt elzárva attól, hogy a másodfokú eljárásban a kamatok tekintetében a keresetét felemelhesse; amit a fellebbezési tárgyaláson meg is tett. A felperes erre is figyelemmel a késedelmi kamatok tekintetében a kereset felemelés lehetőségétől nem volt elzárva. A felperes a fellebbezésében nem jelölt meg a kamatokon kívül egyéb olyan keresetmódosítási, illetve tényelőadási szándékot, amelyre nem volt lehetősége az elsőfokú eljárásban. A felperesnek bizonyítási indítványa az elsőfokú eljárásban nem volt és a fellebbezésben sem terjesztett elő további indítványt.

Az első fokon eljáró bíróság elfogultságára a felperes az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott, kizárás iránti kérelmet nem terjesztett elő. A rendelkezésre álló iratok alapján az elfogultságra még csak távoli következtetés sem volt vonható. Az ítéletnek a bizonyítékok mérlegelésén alapuló támadása az elfogultságra alapot nem ad.

Mindezek alapján a Pp. 252. § (1)-(3) bekezdés alkalmazásának törvényi feltételei nem álltak fenn; ezért a másodfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást.

A Fővárosi Ítéltábla külön is szükségesnek tartja kiemelni, hogy a felperes által állított bírói „impertinens” esetleges viselkedés igazgatási vagy ügyvéd etikai eljárás alapját képezheti. Ez az állítás az ügy érdemi elbírálásához jogi relevanciával nem bír, ezért ezt a felperesi előadást teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a Fővárosi Ítéltábla.

A másodfokú bíróság ezért érdemben bírálta el az ítélet és a fellebbezés megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti gondos és okszerű mérlegelésével helytállóan állapította meg, hogy az alperes és a perben nem álló kölcsönadó, engedményező között a Ptk. 523. §-a szerinti kölcsönszerződés jött létre. Az elsőfokú bíróság az alperes előadása és a kölcsönadó tanúvallomása alapján megalapozottan vont következtetést arra, hogy a 2000. május 2. napján kelt kölcsönszerződést tartalmazó okirat nem a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokirat. Ugyanakkor az okirat értékelhető volt a bizonyítékok körében a Pp. 199. § szerint. Az okirat tartalma

alapján a kölcsön kamatmentes és a visszafizetési határidő 2000. december 31. volt.

Az alperes nem vitatta, hogy 9.000.000.- Ft-ot kölcsönt kapott K-tól. A felperes, illetve a kölcsönadó, azaz érdekelt tanú vallomása az alperes előadásától eltért. Eltért abban a vonatkozásban, hogy utóbb a kölcsönszerződést módosították és ügyleti, illetve késedelmi kamat kikötésre került. A Pp. 164. § (1) bekezdésére is figyelemmel a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kölcsönszerződést a Ptk. 240. § (1) bekezdés alapján módosították a szerződő felek, kamatot kötöttek ki stb. és miként. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a szerződés módosítása nem bizonyított, így nem bizonyított, hogy a szerződő felek az írásbeli szerződés szerinti kamatmentes kölcsönt utóbb kamat és egyre csökkenő mértékű kamat terhessé tették. Önmagában az, hogy az alperes elismerte, miszerint a 9.000.000.- Ft kölcsönre 12.987.090.-Ft-ot fizetett vissza az alperes egyébkénti tagadása mellett nem alkalmas annak megállapítására, hogy a szerződő felek utóbb kamatot kötöttek ki, illetve, hogy az alperes elismerte volna, hogy a felperes által megjelölt kamatmérték szerint lett volna köteles a kölcsönt kamatokkal együtt visszafizetni. Az alperes tagadásával szemben a kölcsönszerződés tartalmának bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján, az arra jogot alapító felperest terhelte. A csatolt kimutatásokból nem vonható egyértelmű következtetés arra, hogy az alperes a havi fizetéseit milyen jogcímen teljesítette, illetve azt miként számolta el a kölcsönadó. A Ptk. 293. §-a szerinti elszámolástól a szerződési szabadság elve alapján a szerződő felek, illetve a kölcsönadó eltérhetett. A tanú vallomása és az alperes előadása nem egyezett a szerződésük tartalma és az elszámolás tekintetében, ezért erre is figyelemmel a kimutatásokból nem vonható megalapozott következtetés arra, hogy az alperes teljesítései milyen jogcímeire történtek és azt a kölcsönadó mire számolta el ténylegesen, így mi volt a tényleges szerződéses megállapodás, továbbá, hogy az alperesnek jelenleg is tartozása áll fenn. Érdektelen tanúvallomás nem állt rendelkezésre, a felek előadása eltérő volt, a felperes szavahihetősége megdőlt. Egyéb kétséget kizáró bizonyíték nem merült fel, amelyből a szerződő felek tényleges szerződési akarata feltárható, és a szerződés módosításának ténye egyértelműen megállapítható lett volna. A felperes által hivatkozott életszerűség nem jogi kategória, így arra tényállást és érdemi döntést alapítani nem lehet.

A fentiek kiemelésével az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a megállapításra, miszerint a 9.000.000.- Ft kölcsönadás és erre az alperes 12.987.090.- Ft visszafizetés teljesítésének ténye bizonyított. Az alperes egyéb szerződéses kötelezettségét, így ügyleti, illetve késedelmi kamatfizetési kötelezettségét, továbbá, hogy az alperesnek tőkén felül teljesített összeget meghaladó késedelmi kamatfizetési kötelezettsége állna fenn a felperes

- az őt terhelőbizonyítási kötelezettség ellenére - nem bizonyította.

Mindebből következően nem volt megállapítható tényként, hogy az alperesnek továbbra is fennáll a 9.000.000.- Ft-os tőketartozása, valamint ügyleti és késedelmi kamatfizetési kötelezettsége. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan jutott az ítéletének indokolása 5. oldala első bekezdésében arra a megállapításra, hogy a felperes keresetében követelt alperesi 9.000.000.- Ft tőketartozás nem bizonyított.

Miután a felperes nem bizonyította, hogy tőke és kamatkövetelésének jogalapját, ezért a fellebbezési eljárásban a Pp. 247. § (1) bekezdés b) pontja szerinti - késedelmi kamat megfizetésére irányuló - keresetfelemelése sem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla mindezek kiemelésével a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes, a jogszabályoknak megfelelő ítéletét helybenhagyta és a felemelt keresetet elutasította.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, az alperesnek igazolható költsége nem merült fel a másodfokú eljárásban, ezért a Fővárosi Ítéltábla a perköltség viselése körében kizárólag a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetékről rendelkezett a Pp. 78. § (1) bekezdés és a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján.

Budapest, 2008. március 13.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül: